

Paláčák

SOCIO-URBANISTICKÝ WORKSHOP
V RÁMCI AKCE SVÁTEK HUDBY -
ÓDA NA MOJE MĚSTO

ČESKÉ BUDĚJOVICE 2022
EVROPSKÉ HLAVNÍ MĚSTO KULTURY

Poprvé jsme se socio-urbanistickým workshopem byli na Palačáku 17.6. 2022. V rámci doprovodného programu Kul.turisty jsme se ptali účastníků akce, ale i místních, kteří šli zrovna kolem, jak vnímají park a náměstí, jestli v prostoru někdy tráví čas a co jim případně chybí, aby ho zde trávili raději.

Kromě rozhovorů, jsme měli k zamyšlení se nad prostorem připraveno několik aktivit - účastníci kreslili mentální mapy, vybarvovali "prostorové analýzy" náměstí, vybírali z referenčních obrázků. Podrobnější výstupy z těchto aktivit i rozhovorů jsou k nahlédnutí na odkazu:

https://drive.google.com/file/d/1NsGmVKn30HIAu0w03Neip6ebo-Lh8IPG/view?usp=drive_link

Letos jsme se při příležitosti Svátku hudby a v rámci programu akce Óda na moje město, na Palačák vrátili, abychom si postřehy z minula připomněli, aktualizovali, případně doplnili a zamysleli se společně nad tím, jakým směrem by se mělo náměstí s parkem do budoucna ubírat.

Témata, která jsme znali z prvního workshopu jsme umístili do kruhu na poster a účastníci mohli lepicími puntíky označit ta, se kterými jsou v souladu. Případně mohli doplnit vlastní podněty k tomu, co na Palačáku chybí a co by tu chtěli dělat.

Na stojanu byla také umístěná plachta s mapou celých Budějovic, do které každý mohl nalepit svůj vzkaz - co se mi ve městě líbí, co mi chybí, nebo co chci městu vzkázat.

To, co by každý chtěl na náměstí dělat, mohli návštěvníci akce nakreslit třeba do reálných fotek parku, nebo vyjádřit pomocí piktogramů, které vkládali do mapky.

Klíčovou aktivitou k zaznamenání osobních zkušeností, preferencí a přání, je však především samotný rozhovor.

Už při naší první návštěvě Palačáku v roce 2022 jsme pochopili, že park je **k aktivitám využíván velmi zřídka**. Lidé častěji jen prochází kolem, rozlehlé travnaté plochy využívají převážně pejskaři a místy kluci a holky s míčem, občas tu hrajou fotbal. Nejživější místo je kolem “kamene”. Někdy tu děti jezdí na odrážedlech, lidé posedávají na lavičkách, ale často jsou to právě **lidé z okraje společnosti**, jejichž přítomnost v ostatních kolemjdoucích vyvolává nejistotu a obavy. **Raději se tak místu vyhnou**. Přestože si v podstatě každý bez výjimky cení vzrostlých stromů a velikosti parku, není zvykem zde trávit čas, relaxovat, hrát si, sportovat.

V den Svátku hudby byla atmosféra docela jiná. Někteří návštěvníci šli jen kolem a akce přilákala jejich pozornost, někdo přišel přímo za programem. Většina z účastníků rozhovorů **byla z ožívování parku nadšená a zároveň překvapená**, protože nikdy nepřemýšleli o Palačáku jako o místě, které by mělo co nabídnout. Nejvíce oceňovali zdánlivou samozřejmost, a to, že “*lidi jsou venku*” a spolu. Preferované aktivity se samozřejmě člověk od člověka různí (dětské hřiště, kulturní program, posezení s občerstvením, ..), ale bylo zřejmé, že **význam setkávání a společných zážitků je důležitý napříč spektrem účastníků**. Atmosféra byla pro tohle místo unikátní a návštěvníci z řad obyvatel blízkého okolí neskrývali radost a nadšení z ožívování obvykle přehlíženého prostoru.

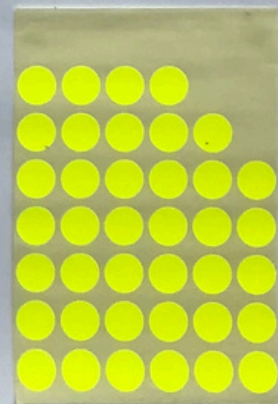
*“Teda ta atmosféra, to se nám líbí tohle.”
(pár seniorů, 80 let)*

*“Je to skvělý, že se to děje, že se lidi propojujou, tamti s těmihle.”
(mladí Skauti, 20 let)*

*“Jsme rády, že to tady žije, že jsou lidi venku.”
(dvě místní ženy, 50 let)*

CO NÁM NA PALAČÁKU CHYBÍ A CO BYCHOM TU CHTĚLI DĚLAT ?

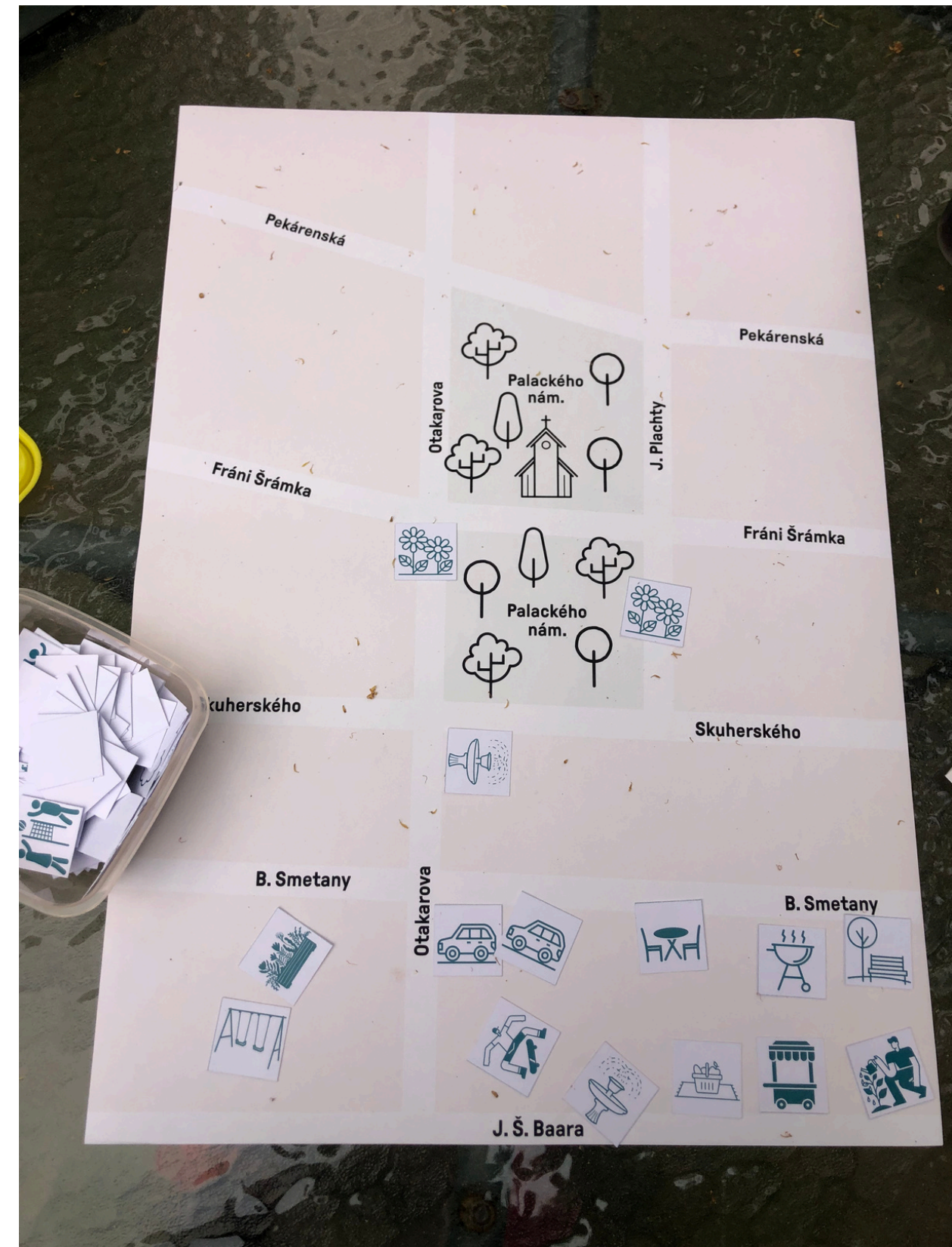
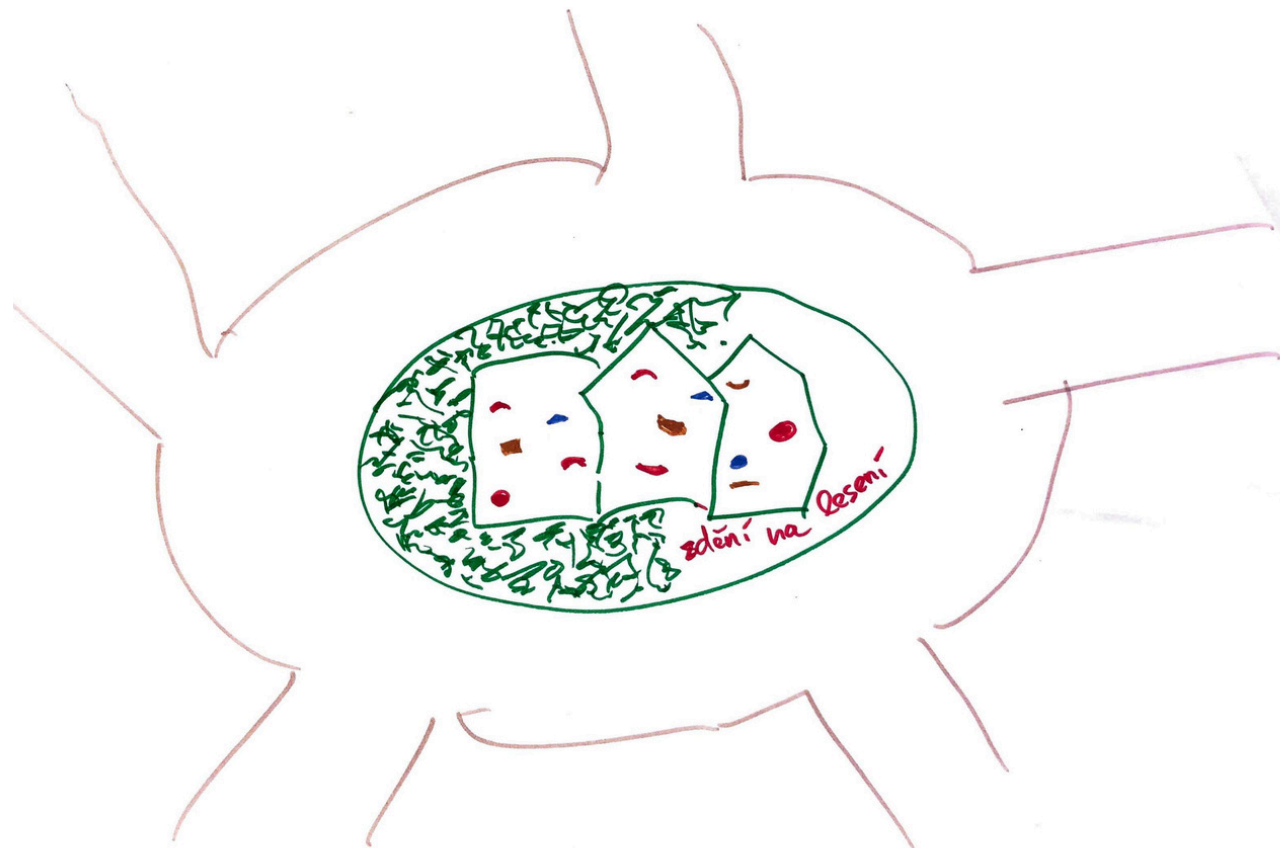

Podněty z minula, jejich hodnocení a doplnění

Při individuálních rozhovorech zaznívaly různorodé podněty. Opakovaně se probírala **poptávka po dětském hřišti**, nebo **herních prvcích pro děti**, **občerstvení s venkovním posezením** - v kontextu nedávného zániku místní kavárny, byla řada účastníků zaujatá nápadem na **sezónní mobilní stánek**. Dále uváděli **kulturní akce** a nebo **pohybové aktivity**.

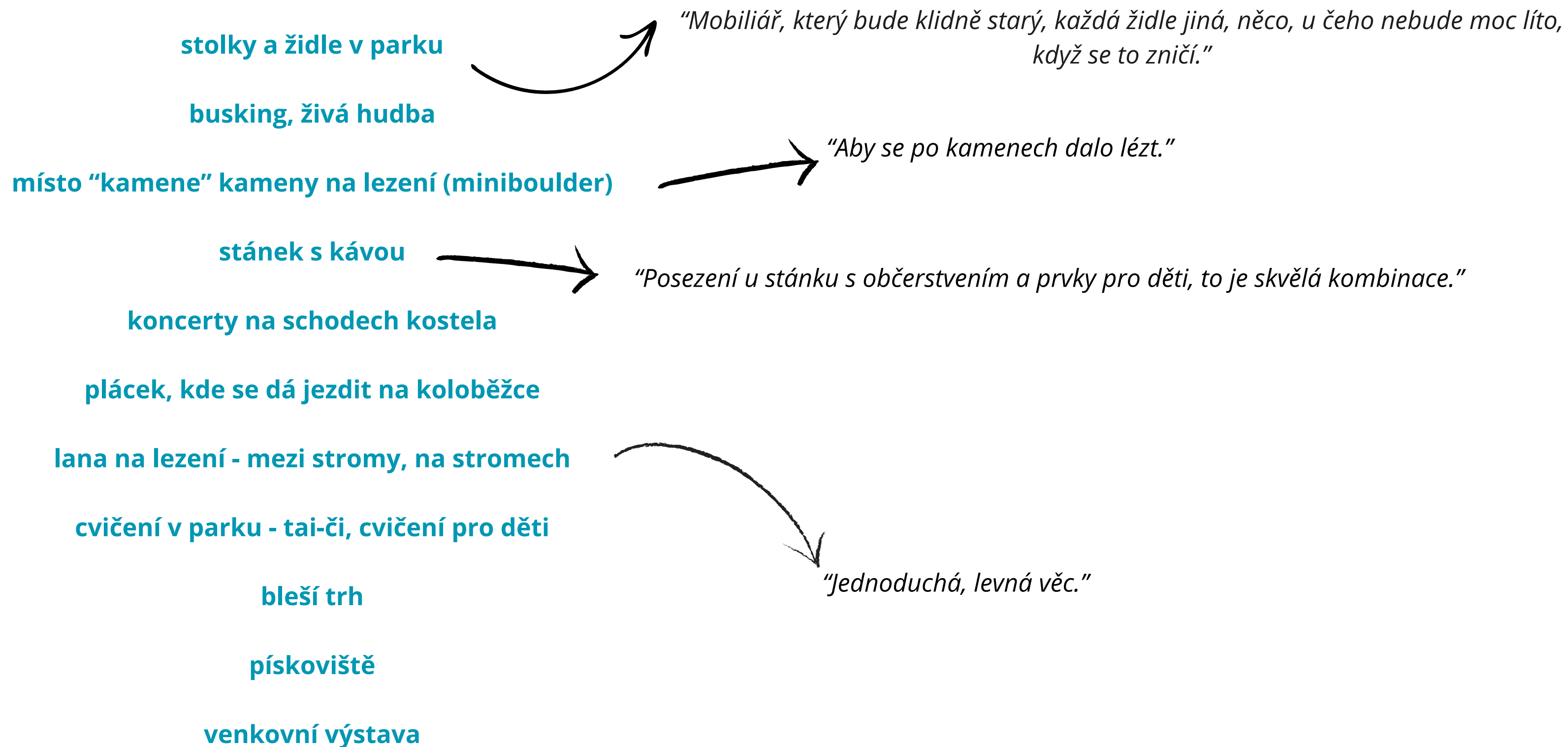
Při vyjadřování preferencí nejvíce účastníků podpořilo **prostor pro sportovní hry** (míčové hry, pohybové aktivity, fotbal..). Dále by pak nejraději vylepšili park **květinovými záhony** a doplnili o **zdroj vody - vodní prvek** pro ochlazení a zpříjemnění prostředí. Dá se říct, že tyto tři podněty jsou v popředí napříč skupinami různého věku.

Úvahy o alternativním využití ulice Fráni Šrámka jsou limitovány její stávající funkcí a představit si nový účel není pro náhodného kolemjdoucího snadné. Navzdory tomu akce přirozeně propojila prostory parku s kostelem, aniž by návštěvníci z řad místních obyvatel měli pocit, že je to jakkoliv omezuje.

Konkrétní nápady

Kromě obecnějších úvah o náplni prostoru, zaznělo i spoustu konkrétních nápadů a návrhů, jak prostor udělat přívětivější k pobývání. Je běžné, že vlastní nápad lidé často popřou s tím, že se věc zničí, odcizí, znehodnotí. Někdy naopak hledají taková řešení, která tyto bariéry dokáží zjemnit.

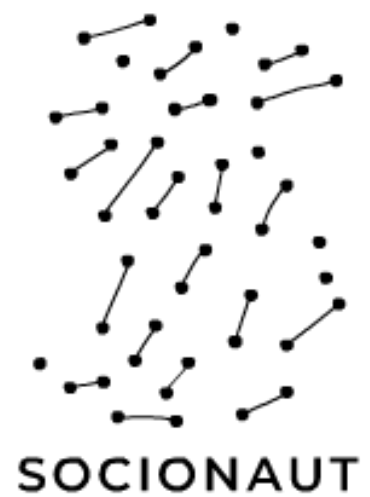

“Podle mě dávají smysl dočasná a nízkorozpočtová řešení, věci, které se dají udělat hned a jsou levný.” - “Je potřeba ty věci zkoušet, zkoušet dočasná a levná řešení, sledovat, co se uchytí, aby se vidělo o co je zájem, lidé se musí postupně naučit to využívat.”

(obyvatelka blízkého okolí, 55 let, v ČB žije 20 let, dříve v Německu a Rakousku)

“Je fajn vidět, když se o to město někdo zajímá, i o nás. Pak má člověk i to město radši!”

(místní teenageři, 17-18 let)

ČESKÉ BUDĚJOVICE 2022
EVROPSKÉ HLAVNÍ MĚSTO KULTURY